

Звіт про управління за 2022 рік Приватного акціонерного товариства «Ватутінський комбінат вогнетривів»

1. Організаційна структура та опис діяльності підприємства

ПрАТ «Ватутінський комбінат вогнетривів» входить до складу французької промислової групи Imerys, є одним з найбільших в Україні підприємств з видобутку та переробки вторинних каолінів для спеціалізованих підприємств вогнетривкового комплексу з виробництва алюмосилікатних вогнетривів для металургії, енергетики, машинобудування, будівництва та ін. Сировинною базою комбінату є високоякісні вторинні каоліни, які розробляються на Мурзинському родовищі.

До складу комбінату входять наступні структурні підрозділи:

- кар'єри (Новоселицький каоліновий кар'єр (законсервованій з другого півріччя 2006 року), Мурзинський каоліновий кар'єр);
- шамотовипалювальний цех
- помольне відділення;
- допоміжні підрозділи (транспортний цех, ремонтні служби);
- допоміжні служби (відділ управління якістю, лабораторії, склади та інші),
- адміністрація.

Комбінат у своїй діяльності дотримується високих стандартів Групи стосовно організації бізнес-процесів, технічного оснащення виробництва, безпеки праці та ділової етики, що дозволяє Компанії нарощувати обсяги виробництва та здійснювати реалізацію продукції на світовому ринку, а також забезпечувати робочі місця та здійснювати інвестиції у виробничу сферу України. Основна частина продукції Ватутінського комбінату вогнетривів експортується, що свідчить про її високу якість.

Поставки здійснюються морським транспортом з портів Чорного моря, Балтійського моря, річковими баржами з портів Дунаю, залізничним транспортом в усі країни, що примикають до України, автомобільним транспортом. Продукція відправляється навалом та упакована в біг-беги.

Система якості комбінату сертифікована міжнародною системою забезпечення якості ISO 9001:2015, що дозволяє підтримувати стабільний обсяг продажів на міжнародному ринку. Успішна робота на сучасному ринку досягається комбінатом при гарантії високого рівня якості продукції за рахунок вдосконалення технології виробництва продукції та видобутку сировини.

Успішна робота на сучасному ринку досягається комбінатом при гарантії високого рівня якості продукції за рахунок вдосконалення технології виробництва продукції та видобутку сировини.

Контрагент є материнською компанією групи Imerys, а також європейським лідером з виробництва шамоту, який упродовж багатьох років став великим промисловим гравцем в області каолінових глин не тільки завдяки якості родовищ, якими володіє, а й завдяки набутому досвіду.

Група компаній Imerys є світовим лідером в області постачання продукції із мінералів для промисловості. Вона здійснює видобування і збагачення рідкісних мінералів, які використовуються в сфері будівництва, телекомунікацій, фільтрації різних рідин, виробництві паперу, фарб, пластику, кераміки та товарів для гігієни.

Група Imerys представлена у більш ніж 230 виробничих майданчиках у 50 країнах світу з більш ніж 17 800 співробітниками.

Imerys фокусується на трьох стратегічних напрямках:

- активізація R&D та інновацій;
- розширення в країнах, що розвиваються;
- збільшення присутності на найперспективніших ринках.

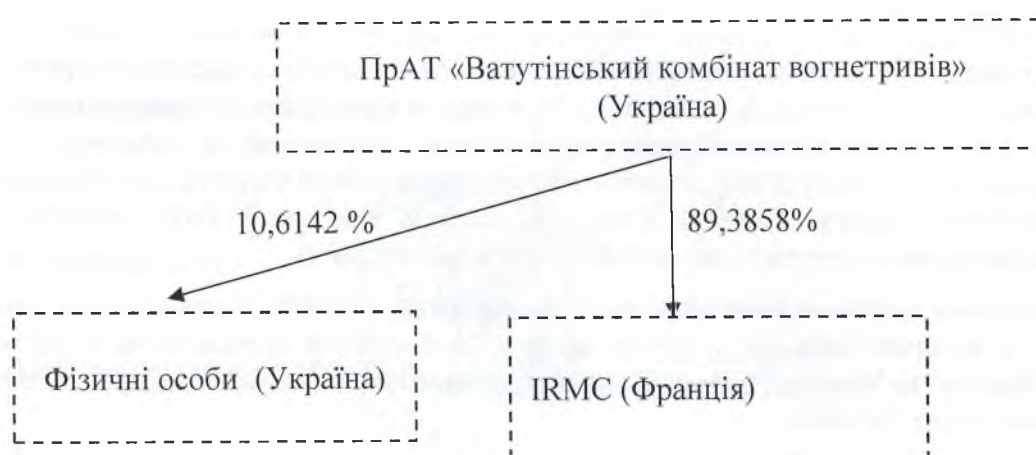
Можна виділити наступні основні конкурентні переваги Групи Imerys:

- Imerys є провідною групою компаній в галузі виробництва мінералів для промисловості у світі;
- Група інвестує у новітні технології, робить ставку на довгостроковий розвиток та зростання, розробляючи нові продукти;

Imerys надає унікальну можливість за допомогою величезного спектру високоякісних продуктів у повній мірі розкрити потенційні можливості будівельної та інших галузей промисловості.

Imerys є світовим лідером в галузі мінеральних продуктів для промисловості, забезпечуючи функціональні рішення з високою доданою вартістю для багатьох секторів - від переробних до споживчих товарів та будівельних виробів.¹

Нижче наведена інформація щодо структури володіння комбінатом:

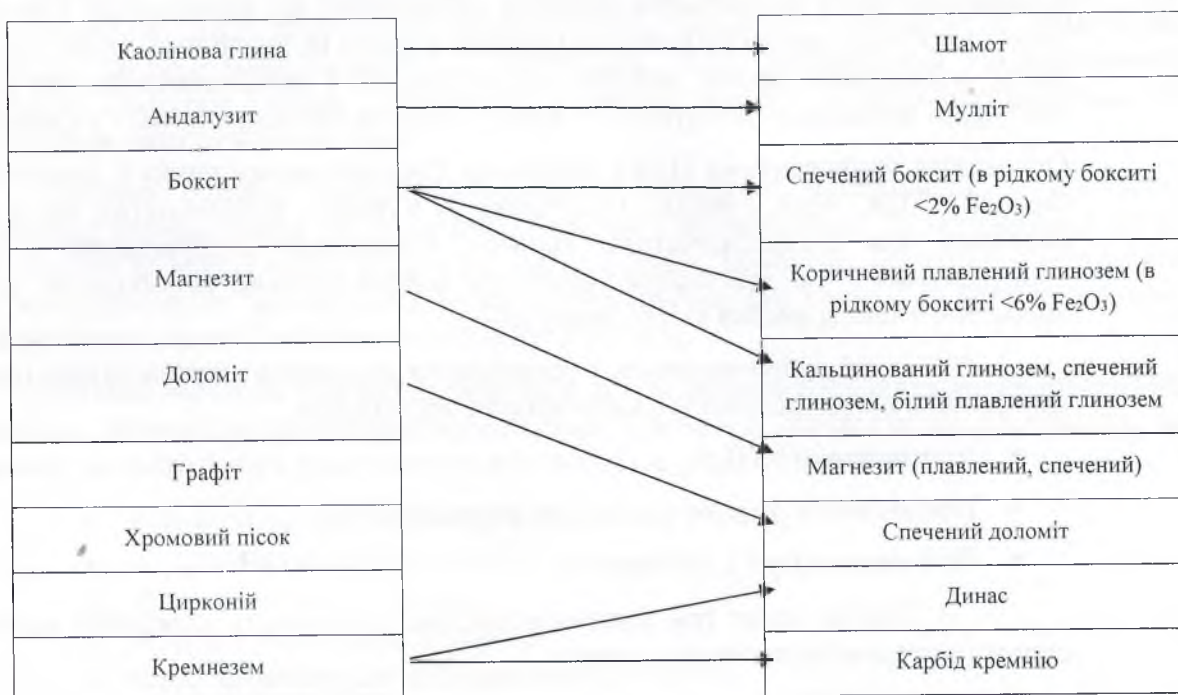

Об'єднання знань і технологій обробки глин в підрозділах групи Imerys дозволяє комбінату використовувати найдосконаліші технології. Завдяки цьому в даний час продукція поставляється більш ніж 60 компаніям в 30 країнах світу.

Вогнетривкі матеріали та вироби забезпечують ефективну експлуатацію основних технологічних агрегатів і машин у більшості галузей сучасної промисловості. У багатьох випадках функціонування і ефективність цілих технологічних систем обумовлено якістю та експлуатаційними властивостями вогнетривів. Це, насамперед, відноситься до чорної і кольорової металургії, енергетики, хімічної промисловості, машинобудування, будівництва та ін.

Згідно з міжнародними стандартами вогнетривами прийнято називати неметалеві керамічні матеріали (включаючи матеріали, що містять деякі добавки металів), які експлуатуються при високих температурах (600-2000°C) у спеціальних агрегатах і печах. Вогнетриви відрізняються здатністю зберігати без суттєвих порушень свої функціональні властивості в різноманітних умовах служби при високих температурах.

Основу більшості вогнетривких матеріалів складають шість базових оксидів - SiO_2 , Al_2O_3 , MgO , CaO , Cr_2O_3 , ZrO_2 . (рис. 1.1).

Рис. 1.1. Основні природні матеріали, що використовуються для виробництва вогнетривів

Світове виробництво вогнетривких матеріалів та виробів за різними міжнародними джерелами оцінюється на рівні 46-52 млн. т на рік (у тому числі близько 30-34 млн. т виробляється в Китаї). При цьому найбільшим споживачем вогнетривкої продукції є чорна металургія (переважно доменне і сталеплавильне виробництво).

На практиці до складу вогнетривкого матеріалу входить певна комбінація сполук із цих оксидів, а також деяких добавок. Для ряду вогнетривких матеріалів до їх складу вводять вуглець і карбід кремнію, а також невеликі кількості карбіду бору (B_4C) і нітридів (Si_3N_4 , BN). Залежно від хімічного складу температура плавлення або руйнування різних матеріалів варіюється в досить широкому діапазоні температур 1800-3300°C.

Велика частина сировинних компонентів для вогнетривів характеризується наявністю дефіциту на ринку, який визначається як об'єктивними причинами (невідновлюваність ресурсів), так і суб'єктивними (штучний дефіцит). Це особливо актуально для вогнетривких бокситів, магнезиту, графіту і хромової руди. Пріоритетним напрямком у цьому плані буде розвиток вогнетривких матеріалів на базі альтернативних джерел сировини, які є більш дешевими і доступними для виробників вогнетривів.

Зменшення загального попиту на шамот в Європі змушує його виробників до посилення конкурентної боротьби за існуючі ринки збуту. В значній мірі зменшення попиту на шамот в країнах Європи обумовлено поставками до споживачів готових вогнетривких виробів та неформованої вогнетривкої продукції з Китаю, Індії, США, Туреччини, що вже змусило зменшити виробництво продукції з шамоту на європейських підприємствах. Крім цього, зменшення попиту зумовлене поступовим скороченням питомого споживання вогнетривів в основних сферах застосування. Тенденції зменшення попиту на вогнетриви зумовлено підвищенням якості вогнетривких виробів та переходом до нових технологій, які вимагають високоефективних матеріалів.

Україна є багатою на вогнетривку сировину, однак розвиток металургії показав, що той клас вогнетривких глин та каолінів, що є наявним, не відповідає вимогам сучасних металургійних процесів. Протягом останніх двадцяти років відбувся якісний перехід від кремнеземистих і мулітокремнеземних вогнетривів на магнезійні і вуглецевмісні, а сировинної бази для цього класу продукції в Україні не виявилось. Отже, на вітчизняному ринку вогнетривів виник дефіцит магнезійних і вуглецевмісних вогнетривів, який поступово заповнився імпортом: спочатку з Європи та Росії, а потім - з Китаю.

Основними конкурентами ПрАТ «ВКВ» на Європейському ринку є виробники з Китаю, Франції, США, Чехії, Ізраїлю, Німеччини. В Україні - підприємства, що є виробниками сировини для алюмосилікатних виробів. Перевагами підприємства у порівнянні з конкурентами є те, що підприємство має власне горське виробництво по добуванню сировини, а також висока якість продукції.

В Україні експлуатується 3 розроблених родовища каоліна-сирця, придатного для споживання в промисловості з виробництва вогнетривів:

- Мурзинське (ВКВ);
- Обозновське (Кіровоградське рудоуправління);
- Положське (ПрАТ «Мінерал»).

В Україні існує три підприємства, які здійснюють переробку каоліна-сирця на шамот (в обертальних печах), а саме:

- ПрАТ «ВКВ»;
- ПАТ «Великоанадольський вогнетривкий комбінат»;
- ПрАТ «Запоріжжвогнетрив».

Можна виділити також наступні конкурентні переваги ПрАТ «ВКВ»:

- комбінат тривалий час працює в галузі виробництва мінералів для промисловості у світі;
- комбінат вкладає кошти у новітні технології, робить ставку на довгостроковий розвиток та зростання, розробляючи нові продукти;
- комбінат надає унікальну можливість за допомогою величезного спектру високоякісних продуктів у повній мірі розкрити потенційні можливості інших галузей промисловості.

Істотними проблемами, що впливають на діяльність ПрАТ «ВКВ» є частково залежність від законодавчих змін. Для стабільної роботи підприємства, так як і для більшості виробничих підприємств України, повинна бути стала як законодавча так і економічна політика держави з необтяжливими податками та зборами, а також стабільними цінами на природні монополії (газ природний, електроенергію, залізничні перевезення). Треба зазначити, що діюча система оподаткування для підприємства обтяжлива. Особливо податок на додану вартість, що відволікає значні обігові кошти експортерів, в період бюджетного відшкодування цього податку, які не можна використати вчасно на інвестиційні програми та інші заходи. Зважаючи на те, що виробництво продукції є енергомістким, то різкі зміни в частині цін на енергоносії на державному рівні вносять і зміни в частину цінової політики підприємства, обсягів збуту, виробництва.

Таким чином, діяльність ПрАТ «Ватутінський комбінат вогнетривів» здійснюється на конкурентному ринку, особливостями якого є зменшення видобутку корисних копалин, скорочення попиту на шамот та значна кількість імпортової продукції.

2. Результати діяльності

Розвиток країни безпосередньо залежить від економічного добробуту суб'єктів господарювання. Без досягнення прибутковості більшості підприємств неможливе вирішення завдань макроекономічної стабілізації, тобто забезпечення збалансованості державних прибутків і витрат, рівноваги платіжного балансу, стабільності національної валюти та низьких темпів інфляції.

Основою оцінки, критерієм успішності діяльності підприємства є прибуток. Основними економічними результатами діяльності промислового підприємства є обсяг виготовленої та реалізованої продукції, валовий дохід, прибуток. Економічні результати роботи підприємства залежать від конкурентоспроможності, попиту на його продукцію, рівня рейтингу, ділової активності та ділової репутації.

Важливе значення має аналіз чинників, що позитивно або негативно впливають на економічні результати фінансово-господарської діяльності підприємства. Наприклад, до чинників, що визначають успіх нашого підприємства, відносяться:

- контроль за конкурентами,
- орієнтація на запити клієнтів,
- облік кон'юнктури ринку,
- згуртованість співробітників,
- чітке визначення цілей і системи цінностей,
- облік особистих особливостей і звичок працівників,
- їх особиста зацікавленість у результатах праці,
- маркетинг.

Протягом 2022 року фінансовий стан ПрАТ «ВКВ» характеризується наступними показниками:

№ з/п	Показник	Значення показника на початок 2022 року, тис. грн.	Значення показника на кінець 2022 року, тис. грн.
1	Загальна вартість активів	692 827	604 203
2	Залишкова вартість основних засобів	403 469	396 522
3	Із них незавершені капітальні вкладення	12 247	16 973
4	Виробничі запаси та готова продукція	188 523	155 599
5	Грошові кошти на рахунках в банку	27 756	19 462
6	Інші оборотні активи	5 161	7 225
7	Власний капітал	184 540	26 098
8	Довгострокові зобов'язання	75 045	50 091
9	Короткострокові зобов'язання	433 242	528 014

Протягом 2022 року господарська діяльність ПрАТ «ВКВ» характеризується наступними показниками:

№ з/п	Показник	Значення показника за 2021 рік, тис. грн.	Значення показника за 2022 рік, тис. грн.
1	Чистий дохід від реалізації продукції	438 231	235 252
2	Собівартість реалізованої продукції	301 764	194 440

3	Валовий прибуток	136 467	4 0812
4	Інші операційні доходи	42 251	137 149
5	Операційні витрати	201 149	302 479
6	Інші доходи	53 716	16 397
7	Інші витрати	65 769	45 293
8	Податок на прибуток	12 708	5 092
9	Фінансовий результат прибуток (збиток)	(47 192)	(158 506)

Результати діяльності підприємства свідчать про значне зменшення обсягів виробництва та реалізації продукції внаслідок політичної та економічної невизначеності, спричиненої військовим протистоянням в Україні та значним зростанням цін на енергоресурси.

Російська федерація здійснила проти України військову агресію та веде бойові дії на всій території України, що стало підставою введення воєнного стану в Україні із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні».

Через російське вторгнення починаючи з 24 лютого 2022 року широкі проблеми безпеки стали складними для подальшого стабільного розвитку економічного та фінансового сегментів в Україні, а операційне середовище з тих пір залишається ризикованим і з високим рівнем невизначеності. Враховуючи швидкий характер ситуації та непередбачуваність війни, для оцінки економічних наслідків знадобиться час. Наразі уряд визначив пріоритетні витрати на оборону та соціальні витрати та продовжував виконувати свої зобов'язання щодо зовнішнього боргу, а підприємства продовжують сплачувати податки, фінансова система країни працює.

Російсько-українська війна має надзвичайно значні негативні наслідки для економіки та промислового сектору України, масштаби яких продовжують збільшуватись. На дев'ять найбільш постраждалих регіонів припадає 30% національного ВВП. Багатьом підприємствам на цих територіях довелося призупинити свою роботу. Поручені транспортно-логістичні взаємозв'язки між регіонами, значної шкоди завдано інфраструктурі, загинули тисячі громадян України, а мільйони громадян стали біженцями. Все це матиме довгострокові наслідки для економіки України. За оцінками міжнародних аналітичних центрів та представників НБУ зниження ВВП за підсумками 2022 року може досягти 33- 40%, а інфляція за оцінками НБУ перевищить 30% за підсумками року.

Міжнародна підтримка України зростає завдяки спротиву Збройних сил, ефективній дипломатії та широкому висвітленню подій у світових медіа. Основними механізмами підтримки є постачання зброї, фінансова та гуманітарна допомога, накладення санкцій на росію для стримування її економічного потенціалу. Наслідками війни для світової економіки буде помітне сповільнення виробництва та подальше пришвидшення інфляції. Для України відкриваються можливості до пришвидшеної євроінтеграції.

Вплив усіх цих причин призвело до скорочення ринку збуту підприємством власної продукції як за кордоном (на експорт) так і в середині країни та відповідно до зменшення виробництва готової продукції.

Керівництво підприємства не може передбачити ситуації, які могли б вплинути на економіку України, а також те, який вплив вони можуть надати на фінансове становище Підприємства. Керівництво впевнене, що в даній ситуації воно вживає всі необхідні заходи для забезпечення стабільності діяльності та подальшого розвитку Підприємства, так як Підприємство є одним з найбільших в Україні підприємств з видобутку та переробки вторинних каолінів для спеціалізованих підприємств вогнетривкового комплексу, металургії, енергетики, машинобудування, будівництва та ін. Сировинною базою комбінату є високоякісні вторинні каоліни, які розробляються на Мурзинському родовищі.

3. Ліквідність та зобов'язання

У короткостроковій перспективі критерієм оцінки фінансового стану підприємства виступає його ліквідність і платоспроможність. Ліквідність підприємства - це його здатність перетворити свої активи в кошти платежу для погашення короткострокових зобов'язань.

Для оцінки ліквідності підприємства використовують систему фінансових коефіцієнтів, які дозволяють зіставити вартість поточних активів, що мають різний ступінь ліквідності, із сумою поточних зобов'язань. До них належать:

- Коефіцієнт загальної ліквідності (Коефіцієнт покриття);
- Коефіцієнт поточної ліквідності (Коефіцієнт швидкої ліквідності);
- Коефіцієнт абсолютної ліквідності.

Значення коефіцієнтів ліквідності на ПрАТ «ВКВ» станом на 31.12.2022 року наведені в наступній таблиці:

Коефіцієнт	Розрахунок коефіцієнту	Значення
Коефіцієнт загальної ліквідності	$\text{Кзл} = \frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	0,4
Коефіцієнт поточної ліквідності	$\text{Кпл} = \frac{\text{Оборотні активи} - \text{запаси}}{\text{поточні зобов'язання}}$	0,1
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\text{Кал} = \frac{\text{Грошові активи}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	0,04
Чистий оборотний капітал	$\text{Чок} = \text{поточні активи} - \text{поточні пасиви}$	- 323 070 тис. грн.

Коефіцієнт загальної ліквідності дає найбільш загальну оцінку ліквідності активів. Оскільки поточні зобов'язання підприємства погашаються в основному за рахунок поточних активів, для забезпечення нормального рівня ліквідності необхідно, щоб вартість поточних активів перевищувала суму поточних зобов'язань. Нормальним значенням даного коефіцієнта вважається 1,5-2,5, але не менше 1.

У 2022 році коефіцієнт загальної ліквідності зменшився відносно 2021 року у зв'язку з ростом поточних зобов'язань, що свідчить про те, що ПрАТ «ВКВ» володіє недостатнім обсягом вільних ресурсів, які сформувалися завдяки власним джерелам.

У 2021 році значення коефіцієнта дорівнювало 0,8

Коефіцієнт поточної ліквідності показує, яку частину поточних зобов'язань підприємство спроможне погасити за рахунок найбільш ліквідних оборотних коштів – грошових коштів та їх еквівалентів, фінансових інвестицій та дебіторської заборгованості. Теоретично значення коефіцієнта вважається достатнім, якщо воно перевищує 0,6.

В 2022 році значення коефіцієнта дорівнює 0,1 що показує недостатні платіжні можливості підприємства щодо погашення поточних зобов'язань (за умови своєчасного здійснення розрахунків з дебіторами).

У 2021 році значення коефіцієнта дорівнювало 0,2 зменшення обумовлене ростом поточних зобов'язань.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності дозволяє визначити частку короткострокових зобов'язань, що підприємство може погасити найближчим часом, не чекаючи оплати дебіторської заборгованості й реалізації інших активів.

Теоретично значення коефіцієнта вважається достатнім, якщо воно перевищує 0,2-0,3.

В нашому випадку значення коефіцієнту складає 0,04, і за цим показником можна зробити висновки про недостатні можливості підприємства негайно погасити свої борги, хоча це малоймовірно, щоб всі кредитори підприємства одночасно пред'явили б йому свої вимоги. У 2021 році значення коефіцієнта дорівнювало 0,07, зменшення обумовлене ростом поточних зобов'язань.

Чистий оборотний капітал необхідний для підтримки фінансової стійкості підприємства, оскільки перевищення оборотних коштів над короткостроковими зобов'язаннями означає, що підприємство не тільки може погасити свої короткострокові зобов'язання, але і має резерви для розширення діяльності.

Теоретичне рекомендоване значення коефіцієнту > 0 . Станом на кінець 2022 року чистий оборотний капітал підприємства складає – 323 070 тис. грн.

Розуміння здатності підприємства відповідати за поточними зобов'язаннями є важливим для всіх користувачів фінансової звітності. Якщо підприємство не може підтримувати короткострокову платоспроможність, воно не буде в змозі підтримувати довгострокову здатність платити за боргами, також не буде в змозі задовольнити вимоги своїх акціонерів. Навіть якщо рентабельність є високою, компанія може виявитися банкрутом за умови, що короткострокові зобов'язання перед кредиторами не будуть погашені.

Структура зобов'язань ПрАТ «ВКВ» за 2022 рік наведена у наступній таблиці:

№ з/п	Показник	Значення показника на початок 2022 року, тис. грн.	Значення показника на кінець 2022 року, тис. грн.
1	Довгострокові зобов'язання, в тому числі:	75 045	50 091
	- довгострокові зобов'язання за запозиченнями	32 290	6 197
	- довгострокові забезпечення	42 755	43 894
2	Поточні зобов'язання, в тому числі:	433 242	528 014
	- поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	315 237	437 730
	- поточна заборгованість за товари, роботи, послуги	60 854	18 494
	- поточна заборгованість перед бюджетом	1 001	607
	- поточна заборгованість зі страхуванням	501	302
	- поточна заборгованість пов'язана із оплатою праці	2 133	1 278
	- заборгованість по одержаних авансах	452	129
	- інші поточні забезпечення	9 184	8 412
	- інша поточна заборгованість	43 880	61 062

4. Екологічні аспекти

Принципи політики підприємства в області охорони навколишнього природного середовища:

- вдосконалення технологічного процесу, приведення виробничого обладнання, машин та механізмів у відповідність до вимог сучасних норм екологічної безпеки;
- забезпечення робочих місць ефективними засобами безпеки та колективного захисту робітників, механізація та автоматизація виробничого процесу;
- гарантування виконання усіх законів України, процедур та політики Імеріс з охорони навколишнього середовища;
- збереження природних ресурсів та генетичного фонду живої природи;
- визначення екологічних ризиків нашого підприємства, запобігання або зменшення небезпечного впливу на навколишнє середовище;
- ми беремо зобов'язання постійно піднімати рівень стандартів з навколишнього середовища через системи управління;
- проведення періодичних аудитів нашого підприємства з метою оцінки відповідності законам у сфері охорони навколишнього середовища;

Виконання вимог екологічного законодавства України та збереження довкілля залишається одним з основних пріоритетів керівництва компанії. Для виконання цих аспектів, керівництвом впроваджуються нові екологічні програми, переймаються кращі екологічні практики наших партнерів.

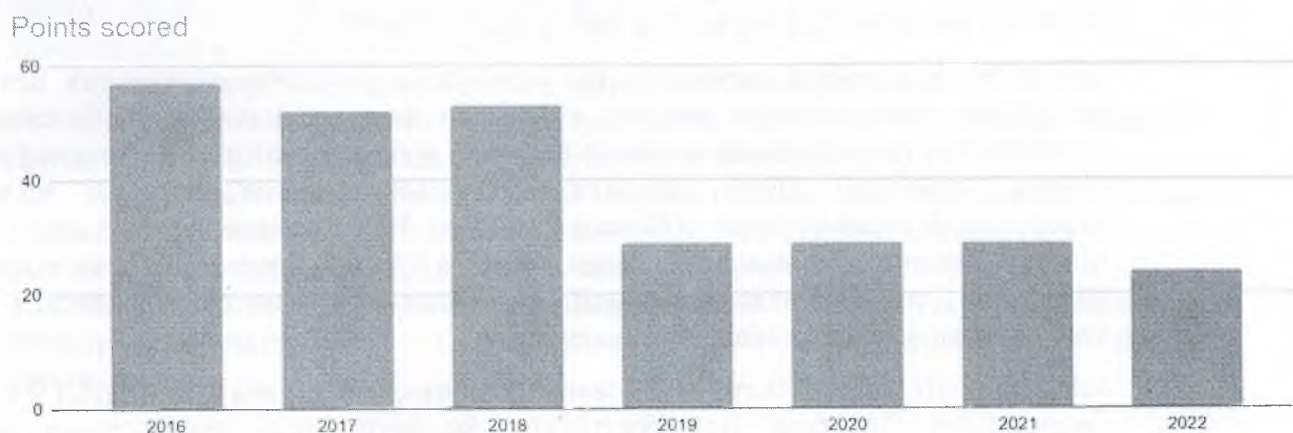
Охорона атмосферного повітря.

З 2019 року на підприємстві діє новий Дозвіл на викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами.

У 2022 році на підприємстві виконано капітальний ремонт третього електричного поля електрофільтра №1, що значно підвищило ефективність очищення газопилового потоку перед викидом в атмосферне повітря.

Завдяки виконаному ремонту, адміністрації вдалося зменшити сумарні викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами викидів на 6.3 тн. у порівнянні з 2021 роком. Кількість стаціонарних джерел викидів становить 16 шт.

В наступній таблиці проілюстровано зменшення сумарних викидів в атмосферу (2016-2022 рр.):

Особливу увагу в екологічних відповідностях підприємство приділяє відносинам з місцевим населенням, яке мешкає у безпосередній близькості з межами санітарно – захисних зон підприємства. Протягом 2022 року підприємством продовжено роботи щодо лабораторного контролю шумового та пилового навантаження на межах санітарно – захисних зон головного виробничого майданчика та ГДД.

Управління відходами.

На території підприємства діє система роздільного збирання, безпечного тимчасового зберігання та передавання іншим власникам небезпечних та твердих побутових відходів. У 2022 році на підприємстві замінено контейнера для збору твердих побутових відходів.

Використання водних ресурсів.

Комбінат використовує поверхневу воду з р. Шполка для виробничих потреб. Постійно здійснюється водозабір, обстеження та очищення рибо – захисного екрану (пристрою) в місці забору води на р. Шполка. Вся використана технічна вода, завдяки впровадженню раніше природоохоронним проектам – не скидається в навколишнє середовище а потрапляє в оборотний цикл та після очищення повторно використовується на заводі.

На підприємстві відновлено, як додаткове джерело водопостачання, для виробничих потреб - з підземного джерела. Таким чином зменшено забір з поверхневих вод р. Шполка на 75%.

Завдяки використанню бутильованої води для задоволення питних потреб працівників, використання води з підземних джерел (свердловин) – зменшено на 50 %. Вся вода, яка потрапляє на підприємство, проходить періодичний лабораторний контроль якості.

5. Соціальні аспекти та кадрова політика

Кадрова політика на нашому підприємстві є складовою стратегії управління персоналом і розвитку підприємства, спрямована на реалізацію стратегічних цілей як працівника, так і підприємства.

ПРАТ «ВКВ» необхідно забезпечувати конкурентоспроможність робочої сили й ефективність соціально-трудових відносин. Тому питанням управління персоналом приділяється багато уваги, оскільки без ефективного управління персоналом неможливо отримати позитивних результатів у виробництві конкурентоспроможної продукції, зростанні продуктивності праці, вирішенні соціальних питань.

Основна мета кадрової політики – це своєчасний підбір, адаптація, розвиток персоналу, підвищення ефективності виробництва через мотивацію праці та досягнення стратегічних цілей підприємства для отримання максимального прибутку.

Навчання та розвиток персоналу проводиться у зовнішніх навчальних центрах та у внутрішніх корпоративних центрах, що сприяє формуванню єдиного бачення розвитку підприємства та слідуванню загальній тенденції роботи, адаптованій до специфіки ведення бізнесу організації. Після навчання і самовдосконалення найбільш досвідчені, та перспективні співробітники обіймають вищі та більш відповідальні посади. У процесі підбору персоналу на вакантні посади перевага при призначенні на вищі посади завжди надається співробітникам компанії. Працівники отримують задоволення потреб у стабільності, безпеці, соціальній захищеності.

Кадрова політика комбінату спрямована на забезпечення рівня кваліфікації її працівників операційним потребам. Для досягнення високого професійного рівня працівників вживаються такі заходи:

- постійне навчання та введення працівників у систему управління якістю підприємства, спрямоване на розуміння кожним працівником політики керівництва в галузі якості та усвідомлення індивідуального вкладу у підтримку та удосконалення

системи якості;

- проведення виробничо-професійного навчання згідно стандарту підприємства СТП 71-20/4 "Навчання та підвищення кваліфікації персоналу";
- регулярне проведення оцінки персоналу згідно стандарту підприємства СТП 71-20/5 "Оцінка компетентності персоналу";
- визначення задоволеності персоналу шляхом анкетування згідно стандарту підприємства СТП 71-20/2 "Оцінка задоволеності персоналу".

Для колективного стимулювання персоналу та для індивідуального заохочення впроваджені такі преміальні системи як: "Мотивація персоналу. Система грейдів" - СТП 71-20/3 та "Преміювання персоналу" - СТП 71-20/1.

Після початку повномасштабного вторгнення російської федерація після 24 лютого 2022 року Товариство частково перевело своїх працівників на віддалену роботу з дому, за виключенням осіб, які задіяні безпосередньо у виробництві. Було проведено тестування можливостей програмного забезпечення і систем компанії для забезпечення плавного переходу до режиму віддаленої та безперебійної роботи всіх робочих процесів. Здоров'я і безпека співробітників залишаються в центрі уваги керівництва.

6. Інформація про ризики та політику підприємства щодо управління ризиками

24 лютого 2022 року російська федерація розпочала повномасштабне військове вторгнення в Україну. Президент України підписав Указ №64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні". Воєнний стан в Україні продовжено до 23 травня 2023 року, у відповідності до Закону України "Про затвердження Указу Президента України "Про продовження строку дії воєнного стану в Україні" від 16.11.2022р. № 2738-IX.

Війна в Україні спричинила жертви серед мирного населення та руйнування цивільної інфраструктури, змушуючи людей залишати свої домівки в пошуках безпеки, захисту та допомоги. Кількість біженців перевищила 6 мільйонів, понад 7 мільйонів людей є переміщеними особами в Україні, крім того, мають місце масштабні руйнування ключової інфраструктури в Україні. Надалі ключовим ризиком є затягування війни навіть у разі локалізації бойових дій. Це визначатиме необхідність тривалої роботи економіки в екстремальних умовах, загрожуватиме поглибленням її падіння та збільшуватиме потребу в допомозі від партнерів.

Керівництво оцінило вплив поточних обставин на діяльність Підприємства та дійшло висновку, що основними потенційними ризиками для Підприємства та її прибутковості на достатньому рівні є наступні:

- фізична втрата або пошкодження активів внаслідок бойових дій;
- порушення логістичних шляхів збуту готової продукції через закриття морських портів та неспроможності залізниці пропуску вагонів на експорт;
- складнощі із закупівлею основної сировини для виробництва шамотів - каоліну у зв'язку з заборонаю на законодавчому рівні працювати з підприємствами, в тому числі із постачальками, кінцеві бенефіціари яких громадяни росії.

Підприємство є провідним підприємством з видобутку та виробництва вогнетривких матеріалів, що використовуються у металургійній та будівельній промисловості.

Керівництво, на підставі проведеного аналізу господарської діяльності та існуючої ситуації дійшло висновку, що матиме достатні грошові потоки для погашення своїх зобов'язань у ході звичайної діяльності в осяжному майбутньому з урахуванням того, що термін сплати заборгованості по валютних кредитах в середині 2023 року відповідно до змін контрактів буде перенесено ще на один рік з подальшим внесенням суми заборгованості по кредитах до складу статутного капіталу підприємства.

Таким чином, керівництво Підприємства вважає, що принцип безперервності діяльності є прийнятним для складання цієї фінансової звітності. Однак масштаби та вплив війни на важливі припущення в основі планів керівництва та майбутній фізичний стан активів Підприємства, наразі непередбачувані. Обставини можуть суттєво змінюватися за короткий проміжок часу тому остаточне врегулювання не можливо передбачити з достатньою вірогідністю та точно та надійно оцінити кількісний вплив зазначених подій на фінансовий стан і фінансові результати діяльності в майбутньому, тому існує невизначеність, яка може викликати сумніви щодо здатності Підприємства продовжувати свою діяльність за умов звичайного ведення бізнесу.

Станом на дату створення звіту з управління товарно-матеріальні запаси та інші активи Підприємства не були пошкоджені та не знаходилися у районах активних бойових бій. Бізнес-процеси були реорганізовані, щоб пристосуватися до існуючих проблем і забезпечити безперервність діяльності Підприємства.

При складанні цієї звітності враховувалися відомі факти які оцінюються та впливають на результати фінансового стану і результати діяльності Підприємства у звітному періоді. Дана звітність не включає коригувань, які можуть мати місце в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі і зможуть бути оцінені.

Виробничий ризик

Виробничий ризик являє собою ризик втрат внаслідок несприятливих змін у виробничій сфері організації, включаючи аварії на виробництві та збій виробничо-технологічного процесу та ризик неповного завантаження виробничих потужностей.

ПрАТ «ВКВ» несе виробничий ризик, оскільки він є виробником продукції та зобов'язаний дотримуватися стандартів якості виробленої продукції.

Зважаючи на те, що виробництво продукції є енергомістким, то різкі зміни в частині цін на енергоносії на державному рівні вносять і зміни в частині цінової політики підприємства, обсягів збуту, виробництва.

Проблемним в роботі для гірничої дільниці підприємства є також кліматичні умови. Видобуток сировини можливий лише за сприятливих погодних умов.

Для упередження виробничого ризику на підприємстві запроваджений контроль системи якості продукції. Система якості комбінату сертифікована міжнародною системою забезпечення якості EN ISO 9001:2015.

Також підприємство використовує можливість планувати завантаження виробничих потужностей відповідно до умов замовлень від покупців, а також переорієнтувати виробництво на замовлення інших компаній-замовників.

Ринковий ризик:

Ринковий ризик полягає у тому, що в результаті коливання попиту, а також цін на ресурси, які використовуються для виробництва продукції, підприємство може зазнати збитків.

ПрАТ «ВКВ» може отримати ризик збитків в зв'язку зі зменшенням обсягу замовлень покупців, спровокованого можливим зниженням попиту на продукцію на цільових ринках. Для зменшення такого ризику виробництво продукції планується на підставі письмових підтверджень замовлень покупцями.

Кредитний ризик

Кредитний ризик - це ризик невиконання контрагентами договірних зобов'язань і виникнення у Товариства пов'язаних із цим збитків.

Товариство схильне до кредитного ризику відносно торгової та іншої дебіторської заборгованості, а також інших фінансових активів.

Товариство структурує рівень свого кредитного ризику шляхом продажу продукції на умовах попередньої оплати або встановлення лімітів на максимальну суму ризику щодо одного споживача або групи споживачів. Однак, ліміти щодо рівня кредитного ризику не можуть застосовуватися до усіх споживачів.

Валютний ризик

Валютний ризик - це ризик того, що справедлива вартість майбутніх грошових потоків за фінансовим інструментом коливатиметься внаслідок змін у валютних курсах.

Схильність Товариства до ризику зміни валютних курсів, обумовлена кредитами від нерезидента, номінованими у валюті Євро, та експортно-імпортними операціями.

Ризик ліквідності

Підхід керівництва Товариства до вирішення проблем ліквідності ґрунтується на ефективному здійсненні операційної діяльності та залученні фінансування для покриття потреб в оборотному капіталі.

Товариство здійснює контроль ризику нестачі грошових коштів шляхом планування поточної ліквідності. За допомогою цього інструменту аналізуються терміни платежів, пов'язаних з фінансовими активами (наприклад, дебіторська заборгованість, інші фінансові активи), а також прогнозовані грошові потоки від операційної діяльності.

7. Дослідження та інновації

Інновації та вміння наших працівників складають основу успіху нашого комбінату. Ми стимулюємо інновації, постійно працюючи над розробкою нових видів продукції, технологій та бізнес-моделей, сприяючи розвитку наших працівників та розширюючи нашу діяльність шляхом нових придбань та співпраці із зовнішніми партнерами. Зміцнивши наші інноваційні можливості, ми зможемо вирішити труднощі сьогодення та досягнути високих показників корпоративного зростання.

Цілями інновацій на нашому підприємстві є:

- нові продукти, послуги і методи, необхідні для успішного просування продукції на ринках, підтримки конкурентоздатності тощо;
- нові види сировини, матеріалів, устаткування, технологічних процесів, що відповідають вимогам сьогодення;
- управлінські нововведення, що дозволяють адекватно реагувати на зміни в зовнішньому середовищі.

Відповідаючи на потреби споживачів, наше підприємство постійно створює нові види продукції, що дозволяє нам задовольняти попит широкого кола замовників.

Зусилля ПрАТ «ВКВ», спрямовані на інновації, мають на меті знайти бізнес-можливості, результатом яких будуть практичні рішення – які вже працюють і приносять користь нашим споживачам.

8. Інформація про розвиток та перспективи розвитку

Основною стратегією розвитку ПрАТ «ВКВ» є утримання існуючого ринку збуту та завоювання нового, шляхом встановлення оптимальної ціни на продукцію та збільшенням асортименту продукції.

ПрАТ «ВКВ» належить до групи компаній Imerys. Стратегічні напрями, визначені Групою, спрямовані на нарощення темпів зростання за рахунок удосконалення процесів внутрішнього розвитку. Крім того, Група буде продовжувати політику вибіркового поглинання, яка дозволила Групі утримувати світове лідерство у своєму секторі протягом десяти років.

Imerys фокусується на трьох стратегічних напрямках: активізація інновацій, розширення в країнах, що розвиваються, і збільшення присутності на найперспективніших ринках.

Однією з ключових переваг Групи є проведення досліджень та розробка нових продуктів (R&D): 300 вчених, 8 R&D-центрів, 20 регіональних лабораторій. Imerys інвестує значні кошти в розвиток рішень з урахуванням кожного клієнта. Ресурси, виділені для R&D, поступово збільшуються з відчутними результатами.

Протягом 2022 року на підприємстві продовжувався проект модернізації виробничого обладнання.

Нинішня потужність ВКВ становить 120 тис тон/рік шамоту, а номінальна потужність за проектом 160 тис тон/рік сухого шамоту. Цю номінальну потужність має бути досягнуто в 2 основних етапи:

- 1й етап в 2020 - 135 тис. т/рік
- 2й етап в 2021 - 160 тис. т/рік

Метою даного проекту є:

- реконструкція існуючої печі №1
- заміна обладнання для підготовки глини
- заміна існуючого пальника
- створення нового блоку для зберігання та дозування альтернативного палива (АП) в зв'язку з модернізацією та зростом виробничої потужності ВКВ комбінату.

Також важливим є те, що система якості комбінату сертифікована міжнародною системою забезпечення якості EN ISO 9001:2015, що дозволяє підтримувати стабільний обсяг продажів на міжнародному ринку.

Голова правління

В.о.головного бухгалтера

Д.В. Літвін

К.Л. Молчанова